

СТАНОВИЩЕ

**За дисертацията на Таня Михайлова
на тема „ОБЕМНО ТРАНСФОРМИРАНЕ СЪС СВЕТЛИНА И НЕГОВИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА
СЪЗДАВАНЕ НА ПРОИЗВЕДЕНИЯ НА ИЗКУСТВОТО“
в НХА, катедра „Стенопис“**

от проф. Д-р Боян Добрев

Представената дисертация е посветена на една от най-динамично развиващите се сфери в областта на изобразителното изкуство. В резултат на новата медия се създава реалност от нов тип. Използването на исторически улегналите понятия не е достатъчно, за да осмислим явлението. Само по себе си, разглеждането на тема с подобен обхват е голямо предизвикателство и бих казал, непосилна задача за стандартно мислещи докторанти, неспособни да проявят творчество и да отместват хоризонта на познанието в съответствие с пулса на 21 век.

В последните години „Стенопис“ се свързва преди всичко с класически арт форми, утвърдени от вековете. Подобна теза, стеснява много перспективите пред творците в тази исконно свързана с архитектурата специалност. Днес, имаме основание да твърдим, че публичното изкуство в световен план, преживява нов подем. Къде са границите на специалността? В техниките или в сферата за реализация?

Според мен, безспорно не използваните техники и свързания с тях материал, а проблематиката пред отделните специалности ги дифинира и разграничава. В контекста на това разбиране, дисертацията на Таня Михайлова добива ново измерение. Тя спомога за актуализирането на преподавателската дейност и осмислянето на учебния процес съобразно съвременните критерии.

Шеметни са промените в съвременната архитектура и обусловеното от нея пространство. Тя добива нови, непознати до сега, динамични характеристики. Визуалните трансформации са само едни от тях, но би трявало да наблегнем, че характеристика с особено голяма значимост. В непосредствено бъдеще се очаква, дигиталните устройства за прожекция да завладеят тотално пазара и да станат основен фактор за създаване на реклама, образователни продукти и разбира се – изкуство. В този смисъл тематиката на дисертацията я прави особено значима и нейните

постижения биха намерили незабавно практическите си измерения, ако се придържаме към логиката на действителността.

Дисертацията на Таня Михайлова е пример за цялостен подход към проблематиката. В нея е съчетан историческия обзор с подробното описание на творческия процес и накрая с перспективите в неговото развитие. В първа глава, изложението засяга предисторията и хронологията на възникване на трансформациите със светлина. Дълбочината на изложението на проблематиката се дължи безусловно на знанията на докторантката, която е не само изследовател на темата, но и творец използващ обемните трансформации като водещо изразно средство в своето творчество.

В първа глава, която е фундамента на дисертацията след историческия обзор, Таня Михайлова продължава с подробен обзор на технологичните етапи при създаването на художествено произведение със средствата на новата медия. Тази част от изложението за мен, е особено приносна. Тук е разгледана хронологията и са систематизирани проблемите при реализацията на произведения в нова медия. Корените на професионалния подход, характерен за изложението и тезите на цялата дисертация, са именно тук. Не можем да говорим за проблеми на изобразителното изкуство без да разбираме в дълбочина спецификата на технологията пред която е изправен творецът. Единството на теория и практика характерни за цялата дисертация, може да бъдат разбрани, ако прочетем внимателно изложението от стр. 20 до 71. Там са дефинирани проблемите и критерият за тяхното оценяване, който в последствие се прилага при разглеждането на проявите на 3Д мапинга.

Във втора глава са разгледани значимите представители на обемната светлинна трансформация по света и особено ценно, тези в България. Изложението от втора глава е толкова обширно, че би могло да бъде тема на отделна дисертация. Обикновено относно събитията случили се далеч във времето има натрупан богат теоретичен материал. Не стои така въпросът за събития случили се в последните десет години. Таня успява да систематизира период, за който изходните материали за много, но естествено противоречиви и с това изпълнява точно тази функция на изследователя, която аз особено много ценя - да формира разбирането за проблематиката на настоящето и близкото минало, с което да спомогне за постиженията в бъдеще.

С особена важност е изследването на проблематиката в България. На фона на дълбоките

проблеми в българското общество относно изобразителното изкуство и неговата функция, естествено е и незадоволителното състояние на разглежданата медийна форма в България. Практикуващите новата медия много рядко имат художествено образование и техническите умения са единствената им аргументация за тяхното иначе голямо самочувствие. Инженерното образование не е достатъчно и разгледаните в дисертацията творби са ясно доказателство за това. Бих си позволил да препоръчам на авторката да наблегне на този проблем, защото той е особено актуален днес в заобикалящата ни естетическа среда.

В трета глава е изложението относно перспективите пред новата медия и спецификата на нейното приложение. Разглеждането на перспективите пред новата медия, също би могло да бъде тема за отделна дисертация. Приложението е наистина огромно и все по-вече се очаква да бъде. Няма да забравя тълпите, които събираше през есента на 2016 г. в центъра на Париж, подобна на описаните от Таня, обемни трансформации. Несъмнено медията ще има доминираща роля в рекламата, музейното дело и образованието. Спомням си, че една от водещите лозунги на Резонанс - 2016, в Белград беше, че ние сме последното поколение, което различава истинската реалност от виртуалната. Дисертацията на Таня Евтимова Михайлова е особено ценна за нас, защото наистина в пълнота убедително ни запознава с тази толкова актуална и значима за изкуството като цяло проблематика.

Особено богат е и илюстративният материал, важна част от дисертациите, свързани с изобразителното изкуство.

Формолираните от докторантката приноси отговарят на постигнатите цели на заявената теза, с което се и обосновава голямото значение на дисертацията теоретически.

С убеденост давам висока оценка и препоръчвам на уважаемото жури да присъди на Таня Евтимова Михайлова образователната и научна степен „доктор.“

ПРОФ. Д-Р БОЯН ДОБРЕВ

СОФИЯ, 29 МАРТ, 2017 Г.

